

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2009. gada 10. septembrī*

Lieta C-573/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 11. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 28. decembrī, tiesvedībā

Sea Srl

pret

Comune di Ponte Nossa,

piedaloties

Servizi Tecnologici Comuni — Se.T.Co. SpA.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), J. Klučka [*J. Klučka*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerālvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 1. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Sea Srl vārdā — L. Nola [*L. Nola*], avvocatessa,

— Comune di Ponte Nossa vārdā — A. di Lačio [*A. Di Lascio*] un S. Moncani [*S. Monzani*], avvocati,

— Servizi Tecnologici Comuni — Se.T.Co. SpA vārdā — M. Macarelli [*M. Mazzarelli*] un S. Soncoņi [*S. Sonzogni*], avvocati,

— Itālijas valdības vārdā — R. Adams [*R. Adam*], pēc tam I. Bruni [*I. Bruni*], pārstāvji, kuriem palīdz Dž. Fjengo [*G. Fiengo*], *avvocato dello Stato*,

- Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

- Nīderlandes valdības vārdā — K. Viselsa [*C. Wissels*] un K. ten Dama [*C. ten Dam*], pārstāves,

- Austrijas valdības vārdā — M. Frūmans [*M. Fruhmann*], pārstāvis,

- Polijas valdības vārdā — A. Ratajcaks [*A. Ratajczak*], pārstāvis,

- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Konstantinidis [*M. Konstantinidis*] un K. Čadra [*C. Zadra*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 12., 43., 45., 46., 49. un 86. pantu.

- 2 Šis lūgums izteikts saistībā ar tiesvedību, kuru *Sea Srl* (turpmāk tekstā — “*Sea*”) uzsāka pret *Comune di Ponte Nossa* (Ponte Nosas pašvaldība), kura publiskā iepirkuma līgumslēgšanas tiesības par sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un likvidēšanas pakalpojumiem piešķīra *Servizi Tecnologici Comuni — Se.T.Co. SpA* (turpmāk tekstā — “*Setco*”).

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts [būvdarbu, piegādes un pakalpojumu publiskā iepirkuma] līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), 1. pantā ir paredzēts:

“[..]

2. a) “Valsts [publiskā iepirkuma] līgumi” ir finansiāli līgumi, kurus rakstveidā savstarpēji noslēdz viens vai vairāki komersanti un viena vai vairākas līgumslēdzējas iestādes un kuru mērķis ir būvdarbu realizācija, produkcijas piegāde vai pakalpojumu sniegšana šīs direktīvas izpratnē.

[..]

- d) “pakalpojumu valsts [publiskā iepirkuma] līgumi” ir valsts [publiskā iepirkuma] līgumi, kuri nav būvdarbu vai piegādes līgumi un kuru mērķis ir II pielikumā minēto pakalpojumu sniegšana.

[..]

4. “Pakalpojumu koncesija” ir tāda paša veida līgums kā pakalpojumu valsts līgums, izņemot to, ka atlīdzība par pakalpojumu sniegšanu ir vai nu konkrētā pakalpojuma izmantošanas tiesības, vai arī šīs tiesības un samaksa.”

- 4 Saskaņā ar šīs direktīvas 20. pantu:

“Tādu līgumu slēgšanas tiesības, kuru priekšmets ir II A pielikumā uzskaitītie pakalpojumi, piešķir saskaņā ar 23.–55. pantu”.

- 5 Minētās direktīvas 28. pantā ir noteikts, ka publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības bez izņēmuma piešķir atklātā vai slēgtā procedūrā.
- 6 Atbilstoši Direktīvas 2004/18 80. pantam ne vēlāk kā 2006. gada 31. janvārī dalībvalstīs ir jāstājas spēkā normatīviem un administratīviem aktiem, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

- 7 Šīs direktīvas II A pielikuma 16. kategorijā ir paredzēti “Notekūdeņu un atkritumu aizvākšana; sanitārijas un līdzīgi pakalpojumi”.

Valsts tiesiskais regulējums un statūti

- 8 Itālijas Civilkodeksa 2341.a pantā ir paredzēts šādi:

“Pakti neatkarīgi no to formas, kuru mērķis ir radīt stabilāku finanšu stāvokli vai sabiedrības valdi un kas:

- a) attiecas uz balsstiesību izmantošanu akciju sabiedrībās vai to mātes sabiedrībās;
- b) ierobežo akciju nodošanu vai līdzdalības apmēru mātes sabiedrībās;
- c) kuru mērķis vai kuru rezultātā, arī ja tas tiek veikts kopā, tiek radīta dominējoša ietekme pār savām meitas sabiedrībām, nevar būt spēkā ilgāk par pieciem gadiem un tie ir uzskatāmi par tādiem, kas ir noteikti uz šo laika posmu, arī tad, ja dalībnieces ir paredzējušas ilgāku noilgumu, paktus var atjaunot pēc to termiņa beigām.

Ja paktā nav precizēts termiņš, katrai no līgumdalībniecēm ir tiesības izstāties, par to 180 dienas iepriekš iesniedzot paziņojumu.

Ši panta noteikumi nav piemērojami aktiem par nolīgumiem, kas attiecas uz sadarbību ražošanas vai preču, vai pakalpojumu tirdzniecības jomā, ko veic tādas sabiedrības, kuras 100 % pieder nolīguma dalībniekiem”.

9 Civilkodeksa 2355.a pantā ir paredzēts:

“Attiecībā uz vārda akcijām vai neemitētām akcijām statūtos var paredzēt, ka to nodošanu var veikt ar īpašiem nosacījumiem un aizliegt uz noteiktu laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem, no brīža, kad tika izveidota sabiedrība vai noteikts šis aizliegums.

Statūtu noteikumi, ar kuriem tiek pilnībā regulēta akciju nodošana sociālām struktūrām vai citām sabiedrībām, nav spēkā, ja tajos nav noteikts sabiedrības vai citu sabiedroto pienākums izpirkt vai arī ja tajos nav paredzētas cedenta tiesības lauzt līgumu; joprojām piemēro 2357. pantā paredzētos noteikumus. Pārdošanas cenu vai likvidācijas kvotas nosaka saskaņā ar īpašiem noteikumiem un 2437.b pantā paredzētajā apmērā.

Iepriekšējā daļā minētie noteikumi ir piemērojami visos gadījumos, kuros klauzulās ir paredzēti īpaši nosacījumi attiecībā uz akciju atpirkšanu nāves gadījumā, izņemot, ja atlīdzība ir jau iepriekš paredzēta un par to ir noslēgta vienošanās.

Akciju nodošanas ierobežojumi izriet no pašu akciju nosaukumiem”.

- 10 2000. gada 18. augusta Likumdošanas dekrēts Nr. 267, kurā ietverts likumu par vietējo organizāciju struktūru konsolidētais teksts (*testo unico delle leggi sull'ordinamento degli enti locali*) (2000. gada 28. septembra *GURI* Nr. 227 kārtējais pielikums), kas ir grozīts ar 2003. gada 30. septembra Dekrētlikumu Nr. 269 par steidzamiem noteikumiem attīstības veicināšanai un valsts finanšu darbības korekcijai (*disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e per la correzione dell'andamento dei conti pubblici*) (2003. gada 2. oktobra *GURI* Nr. 229 kārtējais pielikums), kurš pēc grozījumiem ir pārveidots par 2003. gada 24. novembra Likumu Nr. 326 (2003. gada 25. novembra *GURI* Nr. 274 kārtējais pielikums; turpmāk tekstā — “Likumdošanas dekrēts Nr. 267/2000”), tostarp reglamentē tautsaimnieciskas nozīmes vietējo publisko pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas kārtību, un tā 113. panta 5. punktā ir noteikts:

“Pakalpojumus sniedz atbilstoši nozaru tiesiskajam regulējumam un, ievērojot Eiropas Savienības tiesisko regulējumu, pakalpojumu sniegšanas tiesības piešķir:

- a) kapitālsabiedrībām, kas izvēlētas konkursa kārtībā;
- b) jaukta (publiska un privāta) kapitāla sabiedrībām, kuru privātais dalībnieks tiek izvēlēts konkursa kārtībā, kas garantē valsts un Kopienu tiesiskā regulējuma ievērošanu konkurences jomā atbilstoši vadlīnijām, ko kompetentās iestādes ietvērušas īpašos tiesību aktos vai apkārtrakstos;
- c) pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām ar nosacījumu, ka pašvaldības vai iestādes, kam pieder pamatkapitāls, sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus un ka šī sabiedrība savas darbības lielāko daļu veic kopā ar pašvaldībām vai iestādēm, kas to kontrolē”.

11 *Setco* statūtu 1. panta 3. punkta redakcija ir šāda:

“Ņemot vērā sabiedrības veidu, Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 2. panta 1. punktā minētās pašvaldības, kā arī citas publisko tiesību iestādes un uzņēmumi, kuras ir juridiskās personas, kuru darbības un pieredze var rast sabiedrībai iespējas pilnībā sasniegt savus mērķus, var kļūt par tās dalībniecēm”.

12 Saskaņā ar minēto statūtu 1. panta 4. punktu:

“Nav atļauta fizisko personu vai citu uzņēmumu līdzdalība, un katrā ziņā tādu personu līdzdalība, kura kvalitatīvi un/vai kvantitatīvi, kaut vai pavisam nenozīmīgā apmērā, varētu izmainīt “analogas kontroles” mehānismu (kā tā ir definēta attiecīgajās Kopienų tiesību normās un valsts tiesiskajā regulējumā) vai arī radīt pārvaldes sistēmu, kura būtu pretēja spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam”.

13 *Setco* statūtu 3. pantā ir paredzēts:

“1. Sabiedrība sniedz vietējo sabiedrisko pakalpojumu un vietējo starppašvaldību sabiedrisko pakalpojumu pārvaldības pakalpojumus, kas pilnībā ir saistīti ar vietējām pašvaldībām, kuras minētos pakalpojumus piešķir saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. un nākamajiem pantiem [...], kā arī noslēdzot līgumus starp vietējām pašvaldībām.

[..]

3. Iepriekš minētās darbības un pakalpojumus:

- tāpat var veikt privātpersonu labā, ja tas nav pretēji sabiedrības mērķiem un ja tiek veicināta to labāka sasniegšana;

[..].”

14 Šo statūtu 6. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Sabiedrība, lai veicinātu publisko līdzdalību vietējā līmenī (pilsoņu un/vai saimniecisko darbību veicēju līdzdalību) vai darbinieku līmenī, tāpat var izlaist priekšrocību akcijas [..].”

15 Attiecīgo statūtu 8.a pantā ir noteikts:

“1. Pašvaldību pārstāvji (“līgumslēdzēji”), ievērojot spēkā esošo valsts un Kopienų tiesisko regulējumu, var tiešā veidā piešķirt pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesības visās vai kādā no 3. pantā minētajām jomām, kas atbilst šādam sadalījumam: Nodaļa Nr. 1 — Atkritumi; Nodaļa Nr. 2 — Ūdens; Nodaļa Nr. 3 — Gāze; Nodaļa Nr. 4 — Tūrisms; Nodaļa Nr. 5 — Enerģija; Nodaļa Nr. 6 — Sabiedriskie pakalpojumi.

2. Sabiedrība ekskluzīvā veidā sniedz pakalpojumus tikai līgumslēdzējiem un tajā teritorijā, kas atrodas minētās iestādes kompetencē.

3. Līgumslēdzēji kopīgi un/vai atsevišķi izmanto savu plašo diskrecionāro varu, veicot sabiedrības struktūru un iestāžu koordināciju un pārraudzību, it īpaši tās var sasaukt sabiedrības struktūrvienības, lai noskaidrotu, kā tiek sniegti vietējie sabiedriskie pakalpojumi, un periodiski, vismaz divreiz gadā, sasaukt sanāksmes, lai saņemtu ziņojumus par pakalpojumu pārvaldību un saimniecisko progresu; tās var veikt pārvaldes kontroli, piemērojot procedūras saskaņā ar līgumslēdzēju iestāžu iekšējā noregulējumā minētajiem īpašajiem iekšējiem noteikumiem; tām ir jādod iepriekšēja piekrišana, kuras saņemšana ir obligāta prasība, lai veiktu jebkādas izmaiņas statūtos, kas varētu ietekmēt vietējo sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu.

4. Nodaļas nosaka analogas kontroles mehānismu piemērošanu, kopā vai atsevišķi atbilstoši šajā aktā paredzētajiem īpašajiem noteikumiem un attiecīgajiem pakalpojumu līgumiem.

5. Līgumslēdzēji savas pilnvaras īsteno attiecībā uz tām nodaļām, saistībā ar kurām tās ir nolēmušas tiešā veidā piešķirt pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības. Lai nodrošinātu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, sabiedrības struktūras un darba ņēmēji tāpat ir atbildīgi par darbībām, kuras veic šajā aktā minētās iestādes.

6. Līgumslēdzēji veic kontroli, ne tikai izmantojot kapitāldaļu turētāju priekšrocības, kā tas noteikts sabiedrību tiesībās, bet arī pastarpināti: ar Administratīvās politikas kopīgās uzraudzības un virzības komitejas (turpmāk tekstā — “Apvienotā komiteja”), katras nodaļas Tehniskās kontroles komitejas (turpmāk tekstā — “Tehniskā komiteja”) starpniecību.

7. Tās, kuras nav līgumslēdzējas iestādes, var piedalīties Apvienotās komitejas un katras nodaļas Tehniskās komitejas sanāksmēs, taču tām nav balsstiesību. Šo komiteju locekļi ar absolūto balsu vairākumu no individuālām sanāksmēm vai atsevišķām sanāksmes daļām var izslēgt tos biedrus, kuri nav līgumslēdzēji, paskaidrojot šādu rīcību katras sanāksmes ziņojumā”.

16 *Setco* statūtu 8.b pants ir formulēts šādi:

“1. Apvienotās komitejas sastāvā ir: katra līgumslēdzēja pārstāvis, kuru izvēlas no iestāžu juridiskajiem pārstāvjiem, deleģētais vietējās izpildvaras loceklis vai uz laiku deleģētais atbildīgais padomnieks; ierēdnis, kura uzdevums ir sniegt atbalstu un protokolēt, bet kuram nav balsstiesību un kuru līgumslēdzējas kopēji ieceļ pirmajā sanāksmē, izvēloties no sekretāriem, ģenerāldirektoriem vai vadītājiem (vai no personām, kuras ir atbildīgas par pakalpojumiem struktūrās, kurās nav personāls ar vadītāja statusu), kurus nodarbina vismaz viena no līgumslēdzējām iestādēm.

2. Apvienotā komiteja veic konsultatīvas funkcijas, ar virzienu un ar lēmumu pieņemšanu saistītas funkcijas, lai tā varētu īstenot analogu kontroli, it īpaši: a) tā attiecībā pret sabiedrības iestādēm un struktūrām īsteno padomes atzītas kompetences un priekšrocības, izpildpriekšsēdētājs un mērs/priekšsēdētājs saistībā ar tās pašas funkciju un dienestu kontroli. Kontrole attiecas uz visiem dienestu, kuriem ir tikušas piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, organizācijas un funkcionēšanas aspektiem; b) nosaka vadlīnijas apakškomitejām saistībā ar koordinētu un vienotu pakalpojumu pārvaldību, tostarp arī attiecībā uz visām tām jomām un aspektiem, kuri attiecas uz vairāk nekā vienu nodaļu; c) ieceļ pašvaldību pārstāvjus sabiedrības direktoru valdē; d) ieceļ direktoru valdes un revīzijas valdes priekšsēdētāju, kā arī statūtos paredzētajos gadījumos paredz nosacījumus atcelšanai no amata; e) nosaka vadlīnijas sabiedrības direktoru un ģenerāldirektora iecelšanai; f) apstiprina vairākposmu programmas plāna priekšlikumu, vairākgažu budžeta projektu, ikgadējo budžeta projektu, kā arī gada ziņojumu; g) vismaz vienu reizi gadā uzklausa sabiedrības vadību, intervējot priekšsēdētāju un/vai ģenerāldirektoru; h) periodiski un vismaz reizi sešos mēnešos saņem no sabiedrības augstākā līmeņa vadības ziņojumus par pašvaldības iestāžu pakalpojumu izpildi; i) dažas no savām funkcijām tā var deleģēt vienai vai vairākām

tehniskajām komitejām, kuru daudzums var atšķirties atkarībā no tām attiecīgi piešķirto kompetenču rakstura; 1) sniedz iepriekšēju atzinumu par direktoru pieņemtajiem pasākumiem, kuri statūtos norādītajos gadījumos ir jāapstiprina kopsapulcei.

3. Apvienotā komiteja ierastā kārtībā tiek sasaukta vismaz vienu reizi gadā un izņēmuma gadījumos pēc pieprasījuma, ko pauž: a) viens no līgumslēdzējiem; b) sabiedrības juridiskais pārstāvis”.

17 Saskaņā ar minēto statūtu 8.c pantu:

“1. Tehniskās kontroles komiteju izveido visām šādām nodaļām: Nodaļa Nr. 1 — Atkritumi; Nodaļa Nr. 2 — Ūdens; Nodaļa Nr. 3 Gāze; Nodaļa Nr. 4 — Tūrisms; Nodaļa Nr. 5 — Enerģija; Nodaļa Nr. 6 — Sabiedriskie pakalpojumi.

2. Tehniskās komitejas sastāvā ir: pārstāvis, kuru katrs līgumslēdzējs izvēlās no sekretāriem, ģenerāldirektoriem vai vadītājiem (vai no personām, kuras ir atbildīgas par pakalpojumiem struktūrās, kurās nav personāla ar vadītāja statusu), kuru nodarbina vismaz viens no līgumslēdzējiem. [..]

3. Viena un tā pati persona var būt vienas vai vairāku tehnisko komiteju loceklis.

4. Tehniskā komiteja it īpaši: a) attiecībā uz sabiedrības iestādēm un struktūrām īsteno kompetenci un priekšrocības, kādas pārvaldes tehniskajām iestādēm ir attiecībā uz saviem dienestiem. Kontrole attiecas uz visiem dienestu, kuriem ir tikušas piešķirtas

līguma slēgšanas tiesības, organizācijas un funkcionēšanas aspektiem nodaļas kompetenču robežās un ievērojot Apvienotās komitejas norādes; b) sniedz atbalstu Apvienotajai komitejai saistībā ar lēmumiem, kuri attiecas uz tādu pakalpojumu pārvaldi un sniegšanu, par kuriem ir atbildīga attiecīgā nodaļa; c) pilda Apvienotās komitejas deleģētās funkcijas; d) koordinē sabiedrības pārvaldes kontroles sistēmas; e) sniedz priekšlikumus Apvienotajai komitejai vai sabiedrības struktūrvienībām saistībā ar tādu pasākumu veikšanu, kuri ir vajadzīgi, lai sabiedrības darbības atbilstu līgumslēdzējas iestādes mērķiem, kā tie ir noteikti pārvaldes izpildes plānā un mērķu stratēģijā; f) sniedz tehnisko un administratīvo atbalstu sabiedrības darbībā saskaņā ar īpašajiem noteikumiem līgumslēdzēju iestāžu tiesiskajā regulējumā un/vai nolīgumos, ar kuriem tiek regulētas attiecības starp sabiedrību un attiecīgo iestādi; g) ziņo par jebkādam pakalpojumu pārvaldes problēmām un iesaka koriģējošos pasākumus, kuri ir jāiestrādā pašvaldības tiesiskajā regulējumā vai tiesību aktos, ar kuriem regulē pašvaldības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu”.

18 Šo pašu statūtu 14. pantā ir noteikts:

“1. Neietekmējot to iestāžu priekšrocības, kas saskaņā ar iepriekš minēto 8.a, 8.b un 8.c pantu analogo kontroli veic kopīgi vai atsevišķi, kārtējā kopsapulcē tiek lemts par visiem likumā un šajos statūtos paredzētajiem jautājumiem, ievērojot minēto iestāžu sniegtās norādes, nostādnes un iespējamās instrukcijas attiecībā uz sabiedrībai tiešā veidā piešķirto sabiedrisko pakalpojumu organizāciju un pārvaldi.

[..]

3. Uz Apvienotās komitejas pozitīva atzinuma pamata, kas iepriekš minēts 8.c pantā — kas attiecas uz personām, kuras piedalās vietējo sabiedrisko pakalpojumu organizēšanā —, kārtējās kopsapulces izdota iepriekšēja atļauja ir jāsaņem par šādām administratoru darbībām:

- a) programmatiska plānošana, daudzgadu un ikgadējo piegāžu bilances un starpposma bilance, ar kuru tiek labota prognozētā bilance;

- b) tāda kapitāla sabiedrību izveide, kas, salīdzinot ar darbībām, kuras veic sabiedrība, veic atbalsta vai papildu darbības; šādu sabiedrību akciju daļu iegūšana, arī ja tās ir mazākuma daļas, un atbrīvošanos no tām;

- c) jaunu statūtos paredzēto pakalpojumu uzsākšana un jau esošo izbeigšana;

- d) nekustamā īpašuma un iekārtu iegāde un atsavināšana, hipotekārie aizdevumi un jebkāda veida un rakstura līdzīgas darbības, kuru izpildei ir jāpiesaista tāds finansējums, kura vērtība pārsniedz 20 % pēdējā apstiprinātajā bilancē norādīto neto aktīvu vērtību;

- e) vadlīnijas par sniegto pakalpojumu tarifu un cenu noteikšanu, ja tās nav atkarīgas no likumiskiem ierobežojumiem vai ja tās nav noteikušas kompetentās valsts iestādes.

[..]

5. Kopsapulce un Apvienotā komiteja var dot savu piekrišanu iepriekšējā punktā minēto darbību izpildei, ievērojot noteiktas instrukcijas, pienākumus vai tiesību aktus, kas direktoru valdes locekļiem ir jāievēro. Attiecīgajā gadījumā direktoru valdes

locekļiem ir jāsaņem ziņojums par instrukciju ievērošanu pilnvarojuma aktā paredzētajā termiņā vai arī, ja tas nav noteikts, 30 dienu laikā no brīža, kad attiecīgā darbība tika pabeigta.

6. Vietējās pašvaldības akcionāres, kas pārstāv vismaz vienu divdesmito sabiedrības kapitāla daļu, un katra līgumslēdzēja akcionāre, kas uzskata, ka sabiedrība nav izpildījusi vai neveic darbību saskaņā ar tai piešķirto atļauju, var ar Apvienotās komitejas starpniecību likt nekavējoties sasaukt kopsapulci saskaņā ar Civilt kodeksa 2367. panta 1. punktu, lai panāktu, ka attiecīgā sabiedrība pieņem pasākumus, kas tiek uzskatīti par vajadzīgiem sabiedrības interesēs.

7. Tādu darbību izpildi, par kurām ir jāsaņem iepriekšēja atļauja, taču kura nav tikusi lūgta vai statūtos paredzētajos gadījumos nav tikusi saņemta kopsapulces piekrišana vai Apvienotās komitejas apstiprināšana, vai arī izdotajā pilnvarojumā noteiktā darbība nav tikusi izpildīta, var uzskatīt par pamatotu iemeslu direktoru valdes locekļu atstādināšanai no amata.

8. Direktoru valdei, kas neplāno veikt kopsapulcē pieņemto darbību, piecpadsmit dienu laikā no dienas, kad kopsapulcē tika pieņemts lēmums, ir jāpieņem *ad hoc* pamatots lēmums, kas nekavējoties jānosūta vietējām pašvaldībām akcionārēm, bet attiecībā uz jautājumiem, kas attiecas uz vietējo sabiedrisko pakalpojumu pārvaldi — Apvienotajai komitejai. Apvienotā komiteja — attiecībā uz lēmumiem par vietējo sabiedrisko pakalpojumu organizēšanu un/vai pārvaldību — trīsdesmit dienu laikā no direktoru valdes paziņojuma saņemšanas var pieņemt tās viedokļa un/vai norāžu apstiprināšanu. Pieņemtais tiesību akts ir saistošs pārvaldes iestādei.

[..]”

19 Minēto statūtu 16. pantā ir paredzēts, ka:

“1. Sabiedrību pārvalda direktoru valde, kurai ir tiesības veikt kārtējo un īpašo pārvaldi, neskarot pilnvaras, kas saskaņā ar likumu vai statūtiem:

a) ir piešķirtas kopsapulcei;

b) ir atkarīgas no kārtējās kopsapulces iepriekšējās atļaujas saņemšanas;

c) ir piešķirtas analogās kontroles iestādēm, kas minētas statūtu 8.a un nākamajos pantos.

2. Direktoru valdē ir 3 (trīs) līdz 7 (septiņi) locekļi, kurus ieceļ kopsapulce, pamatojoties uz 8.b pantā minēto Apvienoto komiteju. Līgumslēdzējām akcionārēm vienmēr ir tieši jāieceļ, jāatceļ vai jāaizstāj noteikts direktoru valdes locekļu skaits (tostarp direktoru valdes priekšsēdētāju), kas atbilst līdzdalībai kapitālā un katrā ziņā vairāk nekā pusei no direktoru valdes locekļu skaita.

[..]

6. Direktoru valde pieņem lēmumus par sabiedrībai tieši piešķirto vietējo sabiedrisko pakalpojumu organizēšanu un/vai pārvaldi, ievērojot statūtu 8.a un nākamajos pantos noteikto kontrolējošo iestāžu pieņemtās vadlīnijas.

[..]”

Pamata prāva un prejudiciālais jautājums

- 20 *Sea*, kurai pēc publiskā iepirkuma konkursa tika piešķirtas pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības attiecībā uz sadzīves atkritumu un līdzīgu atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un likvidēšanu *Comune di Ponte Nossa* teritorijā, trīs gadu garumā no 2004. gada 1. janvāra līdz 2006. gada 31. decembrim sniedza šos pakalpojumus.
- 21 *Setco* ir akciju sabiedrība, kurā vairākām *Val Seriana* [Seriānas ielejas] pašvaldībām pieder akcijas un kurā lielākā akcionāre ir *Comune di Clusone* [Klusones pašvaldība].
- 22 Ar 2006. gada 16. decembra lēmumu *Comune di Ponte Nossa* nolēma kļūt par *Setco* mazākuma akciju daļas turētāju, lai šai sabiedrībai tieši piešķirtu attiecīgo pakalpojumu sniegšanas tiesības, sākot no 2007. gada 1. janvāra.
- 23 2006. gada 23. decembrī pašvaldības *Setco* akcionāres, tostarp *Comune di Ponte Nossa*, veica šīs sabiedrības statūtu pielāgošanu, lai to varētu kontrolēt tāpat kā savus dienestus saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punkta c) apakšpunktu.

- 24 Ar 2006. gada 30. decembra lēmumu *Comune di Ponte Nossa* nolēma bez paziņojuma par konkursu piešķirt *Setco* sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un likvidēšanas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu savā teritorijā, sākot no 2007. gada 1. janvāra.
- 25 2007. gada 2. janvārī *Sea* cēla prasību *Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia* [Lombardijas reģionālajā administratīvajā tiesā] pret *Comune di Ponte Nossa* 2006. gada 16. un 30. decembra lēmumiem.
- 26 It īpaši *Sea* norādīja, ka *Comune di Ponte Nossa*, tieši piešķirot tiesības attiecīgo pakalpojumu sniegšanai, ir pārkāpusi Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punktu, kā arī EKL 43., 49. un 86. pantu, jo tā *Setco* nekontrolē tāpat kā savus dienestus; šādai kontrolei ir jābūt, lai pakalpojumu sniegšanu vispār tieši varētu piešķirt sabiedrībai, kurā kapitāldaļas pieder pašvaldībai līgumslēdzējai iestādei.
- 27 Iesniedzējtiesa uzskata, ka atsevišķi jautājumi ir pamats šaubām par jautājumu, vai *Comune di Ponte Nossa* kontrolē *Setco* tieši tāpat kā savus dienestus.
- 28 No vienas puses, *Setco* kapitāla turētājas, lai arī tagad tas tā nav, varēja būt privātpersonas. Šajā sakarā iesniedzējtiesa precizē, ka, lai gan *Setco* statūtu 1. panta 4. punktā ir skaidri paredzēta akcionāru privātpersonu neiekļaušana kapitālā, šāda līdzdalība varētu būt iespējama saskaņā ar šo pašu statūtu 6. panta 4. punktu, kā arī saskaņā ar Itālijas Civill kodeksa 2355.a pantu.
- 29 No otras puses, attiecībā uz *Comune di Ponte Nossa* faktiski likumīgi piešķirtajām kontroles pilnvarām attiecībā uz *Setco* šī iesniedzējtiesa jautā, vai tā var īstenot tādu

pašu kontroli kā pār saviem dienestiem, ja tā ir minētās sabiedrības mazākuma akciju daļas turētāja.

- 30 Šajos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia* nolēma apturēt tiesvedību un iesniegt Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai liguma slēgšanas tiesību tieša piešķiršana par sadzīves atkritumu un līdzīgu atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un likvidēšanu sabiedrībai ar pilnībā publisku kapitālu, kuras statūti, ņemot vērā Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. pantu, ir sagatavoti tā, kā aprakstīts šī lēmuma motīvu daļā, ir saderīga ar Kopienu tiesībām, it īpaši ar brīvību veikt uzņēmējdarbību vai pakalpojumu sniegšanas brīvību, diskriminācijas aizliegumu un pienākumiem saistībā ar vienlīdzīgu attieksmi, pārskatāmību un brīvu konkurenci, kā tas ir noteikts EKL 12., 43., 45., 46., 49. un 86. pantā?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 31 Vispirms jānorāda, ka tādu kā pamata lietā minētā sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un likvidēšanas pakalpojumu piešķiršana, ņemot vērā šī pakalpojuma atlīdzības iezīmes, var uzskatīt par tādu, kas iekļaujas publiskā iepirkuma vai sabiedrisko pakalpojumu līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas definīcijā attiecīgi Direktīvas 2004/18 1. panta 2. punkta d) apakšpunkta vai 4. punkta izpratnē.
- 32 Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumā minētajām norādēm un iesniedzējtiesas Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem attiecīgo līgumu pamatlietā var uzskatīt par pakalpojumu publisko iepirkumu, it īpaši tādēļ, ka līgumā, kas par attiecīgo pakalpojumu sniegšanu tika noslēgts starp *Setco* un *Comune di Ponte Nossa*, ir paredzēts, ka par saņemtajiem pakalpojumiem šai pašvaldībai ir jāsamaksā atlīdzība *Setco*.

- 33 Šādam publiskam iepirkumam, iespējams, ir jāpiemēro Direktīva 2004/18, jo atkritumu likvidēšana ir iekļauta šīs direktīvas II A pielikuma 16. kategorijā.
- 34 Tomēr lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav norādīta vajadzīgā informācija, lai varētu noteikt, vai runa ir par pakalpojumu sniegšanas tiesību piešķiršanu vai pakalpojumu publisko iepirkumu, un gadījumā, ja šis ir otrais minētais gadījums, vai ir izpildīti visi nosacījumi, lai piemērotu minēto direktīvu. It īpaši iesniedzējtiesa nav precizējusi, vai publiskā iepirkuma summa pamata lietā pārsniedz robežlielumu, lai piemērotu direktīvu.
- 35 Katrā ziņā tas, vai pamata lieta attiecas uz pakalpojumu sniegšanas piešķiršanu vai pakalpojumu publisko iepirkumu, kā arī jautājums, vai publiskā iepirkuma gadījumā uz šādu pakalpojumu konkursu ir piemērojama Direktīva 2004/18, neietekmē atbildi, kas Tiesai ir jādod uz uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem.
- 36 No Tiesas judikatūras izriet, ka konkursi nav obligāti jāizsludina, ja vietējā valsts iestāde, kas ir līgumslēdzēja iestāde, noslēdz atlīdzības līgumu ar neatkarīgu juridisku personu, bet tikai tādā gadījumā, ja šī pašvaldība attiecīgo juridisko personu kontrolē tāpat kā savus dienestus, ar nosacījumu, ka šī struktūra lielāko daļu darba veic kopā ar šo iestādi vai citām teritoriālajām apvienībām, kurām tā pieder (šajā sakarā skat. 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā *C-107/98 Teckal, Recueil*, I-8121. lpp., 50. punkts).
- 37 Šī judikatūra ir vietā, lai interpretētu gan Direktīvu 2004/18, gan EKL 12., 43. un 49. pantu, kā arī vispārējos principus to specifiskajā izteiksmes veidā (šajā sakarā skat. 2005. gada 11. janvāra spriedumu lietā *C-26/03 Stadt Halle* un *RPL Lochau*, Krājums, I-1. lpp., 49. punkts, kā arī 2005. gada 13. oktobra spriedumu lietā *C-458/03 Parking Brixen*, Krājums, I-8585. lpp., 62. punkts).

- 38 Jāatgādina, ka, lai gan noteiktiem līgumiem nav piemērojamas attiecīgās nozares Kopienas direktīvas publiskā iepirkuma jomā, līgumslēdzējām iestādēm ir pienākums ievērot EK līguma pamatprincipus (šajā sakarā skat. 2000. gada 7. decembra spriedumu lietā C-324/98 *Telaustria* un *Telefonadress, Recueil*, I-10745. lpp., 60. punkts, kā arī 2001. gada 3. decembra rīkojumu lietā C-59/00 *Vestergaard, Recueil*, I-9505. lpp., 20. punkts).
- 39 Attiecībā uz publiskā iepirkuma līgumslēgšanas tiesību piešķiršanu līgumslēdzējām iestādēm it īpaši ir jāievēro EKL 43. un 49. pants, kā arī vienlīdzīgas attieksmes princips, diskriminācijas aizliegums pilsonības dēļ un tāpat no tiem izrietošais pienākums par pārskatāmību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Parking Brixen*, 47.–49. punkts, un 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-410/04 *ANAV*, Krājums, I-3303. lpp., 19.–21. punkts).
- 40 EKL 12., 43. un 49. pantā paredzētās normas, kā arī tajā ietvertie vispārējie principi to specifiskajā izteiksmes veidā nav piemērojami, ja vienlaikus teritoriālā iestāde, kas ir līgumslēdzēja iestāde, līguma slēgšanas tiesību saņēmēju kontrolē tāpat kā savus dienestus un ja šis tiesību subjekts savas galvenās darbības veic kopā ar iestādi, kas ir tā kapitāldaļu turētāja (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Teckal*, 50. punkts, un lietā *Parking Brixen*, 62. punkts, kā arī 2009. gada 9. jūnija spriedumu lietā C-480/06 Komisija/Vācija, Krājums, I-4747. lpp., 34. punkts).
- 41 Tas, ka līguma slēgšanas tiesību saņēmējs iegūst kapitālsabiedrības formu, nenozīmē, ka ir piemērojams šī sprieduma iepriekšējā punktā minētais, judikatūrā pieļautais izņēmums. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *ANAV* Tiesa atzina, ka šī judikatūra ir piemērojama attiecībā uz akciju sabiedrību.
- 42 Iesniedzējtiesa norāda, ka lai gan *Setco* statūtu 1. panta 3. un 4. punktā ir paredzēts, ka tās kapitāldaļas var turēt tikai publiskas iestādes, šo statūtu 6. panta 4. punktā ir

paredzēts, ka *Setco* var izdot priekšrocību akcijas, lai vietējā mērogā atbalstītu pilsoņu un vietējo uzņēmēju akciju kopumu vai darbinieku akciju kopumu.

- 43 Tiesas sēdē *Comune di Ponte Nossa* norādīja, ka pēc grozījumu izdarīšanas *Setco* statūtos, kas norisinājās 2006. gada 23. decembrī, minētajam 6. panta 4. punktam bija jābūt izsvītrotam, bet kļūdas pēc tas tur tika atstāts. *Comune di Ponte Nossa* apgalvoja, ka minētais 6. panta 4. punkts pēc tam tika atcelts. Iesniedzējtiesas ziņā ir pārbaudīt, vai tas tā ir, un līdz ar to varētu izslēgt iespēju, ka *Setco* kapitāldaļas ir pieejamas privātajiem investoriem.
- 44 Iesniedzējtiesas lēmumā ir izvirzīts jautājums, vai līgumslēdzēja iestāde sabiedrību, kurā tā ir kapitāldaļu turētāja un ar kuru tā plāno noslēgt līgumu, var kontrolēt tāpat kā savus dienestus, ja pastāv iespēja, ka privātie investori var piedalīties attiecīgās sabiedrības kapitāla turēšanā, lai arī tā nav konkretizēta.
- 45 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jānorāda, ka tas, ka līgumslēdzējai iestādei kopā ar citiem publisko tiesību subjektiem pieder visas sabiedrības, kurai tiek piešķirtas līgumslēgšanas tiesības, kapitāla daļas, principā liecina par to, ka šī līgumslēdzēja iestāde kontrolē šo sabiedrību gluži tāpat kā savus dienestus (šajā sakarā skat. 2006. gada 11. maija spriedumu lietā *C-340/04 Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, Krājums, I-4137. lpp., 37. punkts, kā arī 2008. gada 13. novembra spriedumu lietā *C-324/07 Coditel Brabant*, Krājums, I-8457. lpp., 31. punkts).
- 46 Savukārt attiecībā uz valsts iestādes īstenotu kontroli jāatgādina, ka, ja privātam uzņēmumam pat kā mazākumdalībniekam pieder kapitāla daļas sabiedrībā, kas tāpat pieder arī attiecīgajai līgumslēdzējai iestādei, tas katrā ziņā izslēdz to, ka šī līgumslēdzēja iestāde varētu minēto sabiedrību kontrolēt tāpat kā tā kontrolē pati savus dienestus (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, 49. punkts, kā arī lietā *Coditel Brabant*, 30. punkts).

- 47 Saskaņā ar vispārējiem noteikumiem faktiskā privātā līdzdalība līgumslēdzējas iestādes sabiedrības kapitālā ir jāpārbauda attiecīgā publiskā iepirkuma piešķiršanas brīdī (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, 15. un 52. punkts). Tāpat ir nozīmīgi ņemt vērā, ka brīdī, kad publisko iepirkumu līgumslēdzēja iestāde piešķir sabiedrībai, kuras kapitāls tai pilnībā pieder, piemērojamā valsts tiesiskajā regulējumā var tikt paredzēts pienākums pēc neilga laika posma atvērt sabiedrību citiem kapitāliem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Parking Brixen*, 67. un 72. punkts).
- 48 Izņēmuma kārtā īpašos apstākļos var izrādīties, ka jāņem vērā notikumi, kas iestājušies pirms datuma, kurā notika attiecīgā publiskā iepirkuma piešķiršana. It īpaši, ja līgumslēdzējas iestādes sabiedrības kapitāldaļas, kuras iepriekš pilnībā turēja līgumslēdzēja iestāde, tiek cedētas privātuzņēmumam neilgi pēc tam, kad mākslīgas konstrukcijas ietvaros — ar nolūku apiet Kopienu tiesību noteikumus attiecīgajā nozarē — līgumslēgšanas tiesības tika piešķirtas šai sabiedrībai (šajā sakarā skat. 2005. gada 10. novembra spriedumu lietā *C-29/04 Komisija/Austrija*, Krājums, I-9705. lpp., 38.–41. punkts).
- 49 Protams, nevar nepieļaut, ka sabiedrības kapitāldaļas jebkurā brīdī varētu tikt pārdotas trešajām personām. Tas tomēr nav atbilstīgi tiesiskās paļāvības principam, ka ir pieļaujams nebeidzami atlikt iespēju noteikt, vai līgumslēdzējas iestādes sabiedrības kapitāldaļas ir ar sabiedriskā kapitāla raksturiezīmēm.
- 50 Ja līgumslēdzējai iestādei vienai vai kopā ar citiem publisko tiesību subjektiem līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas brīdī pieder visas attiecīgās sabiedrības kapitāla daļas, attiecīgās sabiedrības kapitāla atvēršanu privātiem investoriem var apsvērt tikai tādā gadījumā, ja attiecīgajā brīdī šādai atvēršanai ir konkrēts mērķis un tā notiek islaicīgi.
- 51 Līdz ar to tādā kā pamata lietā minētā situācija, kurā līgumslēdzējas iestādes sabiedrības kapitāls ir pilnībā publisks kapitāls un nav jebkādu konkrētu norāžu par šīs sabiedrības kapitāla atvēršanu nākotnē privātiem investoriem, pati iespēja, ka privātpersonas varētu

piedalīties minētās sabiedrības kapitālā, nav pietiekama, lai secinātu, ka nav izpildīts nosacījums par kontroli, kas ir jāveic publiskai iestādei.

- 52 Šim secinājumam nav pretēji 2005. gada 21. jūlija sprieduma lietā *C-231/03 Coname* (Krājums, I-7287. lpp.) 26. punktā norādītie apsvērumi, atbilstoši kuriem tas, ka privātajam kapitālam atvērtu sabiedrību — kāda tā bija lietā, kurā tika pasludināts šis spriedums — nevar uzskatīt par publisko pakalpojumu vietējās pārvaldības struktūrvienību attiecībā uz pašvaldībām, kurām pieder tās kapitāldaļas (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coname*, 5. un 28. punkts).
- 53 Tomēr jāprecizē, ka gadījumā, ja akciju sabiedrībai ar pilnībā publisku kapitālu publisko iepirkumu piešķirtu bez paziņojuma par konkursu saskaņā ar šī sprieduma 51. punktā norādītajiem nosacījumiem, tad tas — ka pēc tam, un ja tas notiek brīdī, kad ir spēkā šis publiskais iepirkums, privātie akcionāri varētu piedalīties minētās sabiedrības kapitālā — radītu izmaiņas publiskā iepirkuma pamatnosacījumam, kura dēļ būtu jāizsludina konkurss.
- 54 Ir jānoskaidro, vai gadījumā, kurā valsts iestāde ar nolūku attiecīgajai sabiedrībai piešķirt sabiedrisko pakalpojumu pārvaldību kļūst par mazākuma kapitāldaļu turētāju sabiedrībā ar pilnībā publisku kapitālu, kontrole, kuru pār to īsteno attiecīgajā sabiedrībā iesaistītās pašvaldības, lai to varētu uzskatīt par tādu kā tā, kuru tās īsteno pār saviem dienestiem, ir jāīsteno katrai no iestādēm individuāli vai arī tās to var īstenot kopā.
- 55 Judikatūrā nav noteikts, ka šādā gadījumā līgumslēgšanas tiesību saņēmēja sabiedrība ir jākontrolē individuāli (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 46. punkts).

- 56 Faktiski gadījumā, kad vairākas pašvaldības izvēlas noteiktus savus sabiedrisko pakalpojumu uzdevumus veikt ar kopējā turējumā atrodošas sabiedrības starpniecību, parasti ir izslēgts, ka kāda no šīm iestādēm, kura attiecīgajā sabiedrībā ir mazākuma kapitāldaļu turētāja, viena pati izšķiroši kontrolē šo sabiedrību. Pieprasīt, lai pašvaldība savu kontroli šādā gadījumā īstenotu individuāli, nozīmētu, ka lielākajā daļā gadījumu ir jāizsludina konkurss, ja attiecīgā iestāde ar nolūku piešķirt sabiedrisko pakalpojumu pārvaldi vēlas pievienoties sabiedrībai, kas pieder citām pašvaldībām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 47. punkts).
- 57 Šāds rezultāts nebūtu saderīgs ar Kopienų tiesību normu sistēmu publiskā iepirkuma un koncesiju jomā. Ir pieļaujams, ka pašvaldība var veikt vispārējas nozīmes uzdevumus, kas tai ir jāveic, liekot lietā arī pati savus administratīvos, tehniskos un citus līdzekļus, un tai nav pienākuma pieaicināt ārējas struktūras, kas darbojas ārpus tās dienestiem (iepriekš minētie spriedumi lietā *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, 48. punkts, lietā *Coditel Brabant*, 48. punkts, un lietā Komisija/Vācija, 45. punkts).
- 58 Šī iespēja pašvaldībām sabiedrisko pakalpojumu uzdevumu veikšanai izmantot pašām savus resursus var tikt īstenota sadarbībā ar citām pašvaldībām (šajā sakarā skat. 2007. gada 19. aprīļa spriedumu lietā *C-295/05 Asemfo*, Krājums, I-2999. lpp., 57. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 49. punkts).
- 59 Tomēr jāatzīst, ka gadījumā, kad vairākām pašvaldībām pieder kapitāldaļas sabiedrībā, kurai tās uzdevušas veikt savus ar sabiedriskiem pakalpojumiem saistītus uzdevumus, kontroli, ko šīs pašvaldības īsteno pār šo sabiedrību, tās var veikt kopā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 50. punkts).
- 60 Attiecībā uz koleģiālajām struktūrvienībām jānorāda, ka lēmumu pieņemšanas procedūra, it īpaši ar balsu vairākumu, nav nozīmīga (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 51. punkts).

- 61 Šāds secinājums nav pretrunā iepriekš minētajam spriedumam lietā *Coname*. Šajā lietā Tiesa, kā tas minēts 24. punktā, uzskatīja, ka 0,97 % kapitāldaļu turējums ir pietiekami nenozīmīgs, lai pašvaldība nevarētu kontrolēt koncesionāru, kas sniedz sabiedriskos pakalpojumus. Tādēļ šajā minētajā sprieduma fragmentā Tiesa nelēma par jautājumu, vai šādu kontroli ir iespējams īstenot kopīgi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 52. punkts).
- 62 Turklāt vēlākos spriedumos, proti, iepriekš minētajā lietā *Asemfo*, 56.–61. punkts, Tiesa atzina, ka zināmos apstākļos nosacījumu par pašvaldības īstenoto kontroli var izpildīt gadījumos, kad šai pašvaldībai pieder tikai 0,25 % valsts uzņēmuma kapitāldaļu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Coditel Brabant*, 53. punkts).
- 63 Līdz ar to arī tad, ja pašvaldība kļūst par mazākuma kapitāldaļu turētāju akciju sabiedrībā ar pilnībā publisku kapitālu, lai attiecīgajai sabiedrībai sabiedrisko pakalpojumu pārvaldību, kontroli, kuru attiecīgajā sabiedrībā iesaistītās pašvaldības īsteno, var uzskatīt par kontroli, kas ir tāda pati kā kontrole, kuru tās īsteno pār saviem dienestiem, tad, ja to šīs pašvaldības īsteno kopā.
- 64 Tāpat ar uzdoto prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa cenšas noskaidrot, vai *Setco* statūtos paredzētās lēmējstruktūras ir tādas, kas akcionāriem kopā faktiski ļauj savā īpašumā esošo sabiedrību kontrolēt tāpat kā savus dienestus.
- 65 Lai izvērtētu, vai ligumslēdzēja iestāde ligumslēgšanas tiesību saņēmēju sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus, ir jāņem vērā tiesību normu un atbilstošo apstākļu kopums. No šī vērtējuma ir jāizriet, ka attiecīgā ligumslēgšanas tiesību saņēmēja sabiedrība nepārtraukti tiek kontrolēta, un tādējādi ligumslēdzēja iestāde var ietekmēt minētās sabiedrības lēmumus. Ir jābūt noteicošas ietekmes iespējai gan attiecībā uz šīs sabiedrības stratēģiskajiem mērķiem, gan arī uz svarīgiem lēmumiem (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, 36. punkts, kā arī lietā *Coditel Brabant*, 28. punkts).

- 66 No iesniedzējtiesas nolēmumā minētajiem nozīmīgajiem apstākļiem, pirmkārt, ir jāizvērtē piemērojamais tiesiskais regulējums, otrkārt, ir jānoskaidro, vai attiecīgā sabiedrība ir orientēta uz tirgu un, visbeidzot, kādi ir *Setco* statūtos paredzētie kontroles mehānismi.
- 67 Attiecībā uz tiesiskā regulējuma piemērošanu Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts, ka pakalpojumu sniedz atbilstoši nozaru tiesiskajam regulējumam un, ievērojot Eiropas Savienības tiesisko regulējumu, pakalpojumu sniegšanas tiesības piešķir pilnībā publiska kapitāla sabiedrībām ar nosacījumu, ka pašvaldība vai iestādes, kam pieder pamatkapitāls, “sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus un ka šī sabiedrība savas darbības lielāko daļu veic kopā ar iestādi vai pašvaldībām, kas to kontrolē”.
- 68 Itālijas likumdevējs, pieņemot šādus noteikumus, būtībā pārņēma iepriekš minētā sprieduma lietā *Teckal* 50. punktā minētos nosacījumus, kas ir apstiprināti vairākos, vēlāk taisītos Tiesas spriedumos. Šāds valsts tiesiskais regulējums principā ir saderīgs ar Kopienų tiesībām, ievērojot, ka šo tiesību aktu interpretācijai tāpat ir jābūt saderīgai ar Kopienų tiesību prasībām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ANAV*, 25. punkts).
- 69 Turklāt no lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu norādītā izriet, ka pašvaldības *Setco* akcionāres 2006. gada 23. decembrī grozīja šīs sabiedrības statūtus, lai to kontrolētu tāpat kā savus dienestus saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 267/2000 113. panta 5. punkta c) apakšpunktu.
- 70 To, ka minēto *Setco* statūtu grozījumu mērķis ir ievērot Kopienų tiesisko regulējumu attiecīgajā nozarē, tāpat var izsecināt no šo statūtu 8.a panta 1. punkta.

- 71 Vispār lietas materiālos nav nekādas norādes, ka minētie statūti tika grozīti, lai apietu Kopienu tiesību noteikumus publiskā iepirkuma jomā.
- 72 Visbeidzot, kā tas izriet no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu — gan saskaņā ar tiesisko regulējumu, gan spēkā esošajiem statūtu noteikumiem mazām pašvaldībām ir atļauts tieši piešķirt publiskos pakalpojumus ar saimniecisko nozīmi pilnībā publiskām kapitālsabiedrībām, bet ievērojot, ka šī iestāde saskaņā ar Kopienu tiesībām sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus. Iesniedzējtiesas skatījumā frāze “tāda pati kontrole” diemžēl nav definēta valsts tiesiskajā regulējumā.
- 73 Lai noskaidrotu jautājumu, vai attiecīgo sabiedrību, kas ir orientēta uz tirgu, iestādes, kas ir tās akcionāres, nekādi nevar kontrolēt, ir jāizanalizē šīs sabiedrības darbību ģeogrāfiskais un saturiskais apjoms, kā arī tās spēja veidot attiecības ar uzņēmumiem privātsektorā.
- 74 *Setco* statūtu 3. pantā ar nosaukumu “Sabiedrības mērķis” ir paredzēts, ka *Setco* sniedz vietējos sabiedriskos pakalpojumus, kas pilnībā ir saistīti ar vietējām pašvaldībām, kuras piešķir minēto pakalpojumu sniegšanas tiesības.
- 75 Turklāt saskaņā ar šo statūtu 8.a panta 2. punktu *Setco* ekskluzīvi sniedz pakalpojumus tikai ligumpartneriem un vienmēr teritorijā, kas ir šo partneru kompetencē.
- 76 Šajos noteikumos, no vienas puses, ir norādīts, ka pamatlietā minētās sabiedrības sniegto darbību ģeogrāfiskais apjoms nepārsniedz attiecīgo pašvaldību akcionāru

teritoriālās robežas, un, no otras puses, šis sabiedrības mērķis ir sniegt sabiedriskos pakalpojumus tikai šīm pašvaldībām.

- 77 Saskaņā ar minēto statūtu 3. panta 3. punktu *Setco* tāpat var veikt darbības privātpersonu labā, ja tas nav pretēji sabiedrības mērķiem vai arī ja ar tām tiek veicināta to labāka īstenošana.
- 78 Turklāt tiesas sēdē *Setco* apstiprināja, ka tai piešķirtās tiesības darboties kopā ar privātspektora uzņēmumiem ir palīglīdzeklis, kas ir vajadzīgs, lai tā varētu izpildīt savus galvenos ar sabiedrisko pakalpojumu saistītos uzdevumus. Kā piemēru tā minēja iepakojumu atkritumu šķirošanu, kas var izrādīties vajadzīga, lai atgūtos noteiktu kategoriju materiālus varētu pārdot tālāk uzņēmumiem, kas īpaši tos pārstrādē. *Setco* skatījumā tas attiecas uz atkritumu savākšanas papildu darbībām, nevis ar pamatdarbību nesaistītām darbībām.
- 79 Jāņem vērā, ka gadījumā, ja līgumslēgšanas tiesību saņēmējai sabiedrībai piešķirtās tiesības sniegt pakalpojumus privātiem uzņēmējiem ir tikai papildu darbības salīdzinājumā ar tās pamatdarbību, tad iesniedzējtiesai ir jāvērtē, vai šīs tiesības nekavē šīs sabiedrības galveno mērķi — sniegt sabiedriskos pakalpojumus. Tādēļ pati tiesību esamība nav pietiekama, lai uzskatītu, ka attiecīgā sabiedrība ir orientēta uz tirgu un ka pašvaldības, kuru turējumā tā atrodas, nevar to kontrolēt.
- 80 Šo secinājumu apstiprina iepriekš minētā sprieduma lietā *Teckal* 50. punktā izvirzītais otrais nosacījums, saskaņā ar kuru līgumslēgšanas tiesību saņēmēja sabiedrība, kurai sava pamatdarbība ir jāveic kopā ar pašvaldībām, kuru īpašumā tā atrodas, var mazsvarīga rakstura darbību veikt kopā ar citiem no pašvaldībām atšķirīgiem saimniecisko darbību veicējiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Carbotermo* un *Conorzio Alisei*, 63. punkts). Šim nosacījumam nebūtu nozīmes, ja pirmo nosacījumu, kas izvirzīts iepriekš minētā sprieduma lietā *Teckal* 50. punktā, interpretētu tādējādi, ka ar to tiek aizliegtas visas papildu darbības, tostarp, kas tiek veiktas, sadarbojoties ar privātsektoru.

- 81 Attiecībā uz *Setco* statūtos minētajiem kontroles mehānismiem jānorāda, ka no lietas materiāliem izriet, ka ar 2006. gada 23. decembrī veiktajiem statūtu grozījumiem akciju turētājas nolēma kopsapulcei un direktoru valdei, kā tas paredzēts saskaņā ar Itālijas tiesisko regulējumu par sabiedrībām, pakārtot tās lēmējstruktūras, kuras nav skaidri noteiktas attiecīgajā tiesiskajā regulējumā un kuras *Setco* kontrolē tāpat kā savus dienestus. It īpaši ar tiem cenšas nodrošināt kontroli, kas, no vienas puses, tiek pastiprināta ar Apvienoto komiteju un, no otras puses, ar Tehnisko komiteju katrai nodaļai, kas ir atbildīga par dažādām *Setco* darbībām.
- 82 Tāpat no minēto statūtu 8.b un 8.c panta izriet, ka Apvienotajā komitejā un tehniskajās komitejās ir attiecīgo pašvaldību pārstāvji. Katrai pašvaldībai ir viena balss šajās komitejās, kas atbilst attiecīgās pašvaldības lielumam vai darbību skaitam, kuras tai ir jāveic.
- 83 Turklāt saskaņā ar *Setco* statūtu 8.a un 8.c pantu Apvienotajai komitejai un tehniskajām komitejām ir piešķirtas plašas kontroles un lēmējvaras pilnvaras.
- 84 Attiecīgi šo statūtu 14. pantā ir paredzēts kopsapulces pilnvaru ierobežojums, saskaņā ar kuru tai ir jāievēro minēto komiteju dotās nostādnes un iespējamās instrukcijas un jāsaņem Apvienotās komitejas pozitīvs atzinums, pirms kopsapulcē tiek apstiprinātas noteiktas sabiedrības direktoru valdes locekļu darbības.
- 85 Tāpat minēto statūtu 16. pantā ir ierobežota direktoru valdes lēmējvaras autonomija, kurā ir noteikts, ka tai ir jāņem vērā minētajām komitejām piešķirtās pilnvaras un lēmumiem ir jāatbilst tām instrukcijām, kuras tās pieņem.
- 86 Ņemot vērā kontroles un lēmumu pilnvaru apjomu, kuras tās nosaka pašu izveidotajām komitejām, kā arī to, ka šajās komitejās ir pašvaldību akcionāru pārstāvji,

līgumslēgšanas tiesību saņēmējas sabiedrības pamatlietā statūti ir uzskatāmi par tādām, saskaņā ar kuriem pašvaldības akcionāres var uzskatīt par tādām, kuras ar savu komiteju starpniecību noteicoši ietekmē gan šīs sabiedrības stratēģiskos mērķus, gan arī svarīgus lēmumus.

87 Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka *Setco* statūtu 8.a līdz 8.c pants, ciktāl tie attiecas uz Apvienoto komiteju un tehniskajām komitejām, ir pielīdzināmi akcionāru nolīgumiem, kas paredzēti Itālijas Civilkodeksa 2341.a pantā. Tā secināja, ka ir iespējams, ka tādai pašai kontrolei, kādu pašvaldības akcionāres īsteno pār saviem dienestiem, un uz kuru attiecas minēto komiteju procedūras, nebūtu nekādas jēgas.

88 Šajā gadījumā runa ir par valsts tiesību normu interpretāciju, kas būtu jārisina iesniedzējtiesai.

89 Atstājot iesniedzējtiesas kompetencē pārbaudīt attiecīgo statūtu noteikumu atbilstību, jāsecina, ka pamatlietā esošajos apstākļos kontroli, kuru pašvaldības akcionāres pār līgumslēgšanas tiesību saņēmēju sabiedrību īsteno ar statūtos paredzēto iestāžu starpniecību, var uzskatīt par tādu, kas ļauj šīm pašvaldībām šo sabiedrību kontrolēt tāpat kā savus dienestus.

90 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu var atbildēt šādi:

EKL 43. un 49. pants, vienlīdzīgas attieksmes princips, diskriminācijas aizliegums pilsonības dēļ, kā arī no tiem izrietošie pienākumi par pārskatāmību pieļauj sabiedrisko pakalpojumu tiešu šī līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu sabiedrībai ar pilnībā publisku kapitālu, ja pašvaldība, kas ir līgumslēdzēja iestāde, šo sabiedrību kontrolē

tāpat kā savus dienestus un ja sabiedrība lielāko darbības daļu veic kopā ar šo pašvaldību vai citām pašvaldībām, kurām tā pieder

Atstājot valsts tiesas kompetencē attiecīgo statūtu noteikumu atbilstības pārbaudi, kontroli, kuru pašvaldības akcionāres īsteno pār minēto sabiedrību, var uzskatīt par tādu pašu kontroli, ko tās īsteno pār saviem dienestiem, ja:

- minētā sabiedrība darbību veic tikai attiecīgo pašvaldību teritorijā un tikai to labā, un

- ar statūtos izveidoto tādu iestāžu starpniecību, kurās ir attiecīgo pašvaldību pārstāvji, noteicošā mērā tiek ietekmēti gan šīs sabiedrības stratēģiskie mērķi, gan arī svarīgie lēmumi.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁹¹ Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

EKL 43. un 49. pants, vienlīdzīgas attieksmes princips, diskriminācijas aizliegums pilsonības dēļ, kā arī no tiem izrietošie pienākumi par pārskatāmību pieļauj sabiedrisko pakalpojumu tiešu šī līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu sabiedrībai ar pilnībā publisku kapitālu, ja pašvaldība, kas ir līgumslēdzēja iestāde, šo sabiedrību kontrolē tāpat kā savus dienestus un ja sabiedrība lielāko darbības daļu veic kopā ar šo pašvaldību vai citām pašvaldībām, kurām tā pieder.

Atstājot valsts tiesas kompetencē attiecīgo statūtu noteikumu atbilstības pārbaudi, kontroli, kuru pašvaldības akcionāres īsteno pār minēto sabiedrību, var uzskatīt par tādu pašu kontroli, ko tās īsteno pār saviem dienestiem, ja:

- minētā sabiedrība darbību veic tikai attiecīgo pašvaldību teritorijā un tikai to labā, un
- ar statūtos izveidoto tādu iestāžu starpniecību, kurās ir attiecīgo pašvaldību pārstāvji, noteicošā mērā tiek ietekmēti gan šīs sabiedrības stratēģiskie mērķi, gan arī svarīgie lēmumi.

[Paraksti]